

М.І. Садовська

Національний технічний університет України «КПІ»

НАВЧАННЯ ПАСИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ В АНГЛОМОВНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМІ

Академічне письмо – невід’ємна частина навчального плану всіх вищих навчальних закладів. З першого курсу студенти демонструють аналітичні навички розуміння, переосмислення та виведення висновків на основі власних досліджень у формі тесту та дискурсу. Результати розумової діяльності студентів можуть бути представлені через різні форми контролю. Найбільш поширеними продуктивними формами серед них є: презентації, креслення, лабораторні роботи, реферати, курсові, тези, статті, дипломні та дисертаційні роботи і т.д. Іншими словами, більшість видів робіт безпосередньо пов’язані з академічним письмом. Враховуючи специфіку вищої технічної освіти, академічне письмо передбачає поєднання як наукового так і технічного письма.

Головним завданням технічного письма є забезпечення комплексного опису певних процесів, явищ, принципів роботи. Сприяння читачеві у кращому розумінні предмету, що досліджується, чітке, стисле та зв’язне пояснення деталей теми є, без сумніву, ключовими характеристиками технічного тексту. Крім того, технічне письмо містить наступні особливості: інформаційний контент, прямолінійність, структурність, відсутність надто складної наукової термінології.

Наукове письмо, в свою чергу, датується XIV століттям, коли Лондонське королівське товариство заявило про необхідність коректного викладу нових наукових досягнень. Особливостями наукового письма вважаються наступні: чіткість – опущення несуттєвих деталей; простота викладу – використання однозначних слів, уникнення розмитих за значенням слів, складних речень; використання технічних термінів для передачі точності значення; об’єктивність – уникнення припущень (*everyone is sure, that...*) чи

непідтверджених заяв (*it can never be proved that...*) логічна структура – ідеї та процеси описуються в логічній послідовності.

Викладачам необхідно звернути увагу студентів на стиль викладення їхніх наукових дослідження для коректного відображення. Автор наукового тексту часто надає перевагу пасивним конструкціям при викладі матеріалу для підвищення його ефективності.

Науковий стиль тяжіє до використання швидше пасивних, аніж активних конструкцій. Яскравим прикладом є речення: *the experiment was done by the researcher* – експеримент було проведено дослідником.

Пасивний стан особливо актуальний, коли: 1) автор прагне до формалізації та деперсоналізації значення: *it was agreed that the experiment should be... active – we agreed that the experiment should be...* 2) інформація про виконавця дії є очевидною або неважливою: *passive – extra solvent was added to the flask; active – the technician added extra solvent to the flask;* 3) невідома особа виконавця дії: *The water pipe was broken in three places; active - Something/someone had broken the water pipe in three places.*

Однак, використання пасивних конструкцій може призвести до перенавантаження речення, ба більше, до виникнення безглузлого значення: *passive – difficulty was experienced in obtaining the product in a high state of purity* є доволі ускладненим варіантом речення; *active – the product was difficult to purify* – що є більш зрозумілим та простим реченням.

Загалом, активні конструкції вважаються більш зрозумілими, прямим та легшими при прочитанні, однак в певних обставинах логічніше використовувати пасив. Важливо, щоб студенти були обізнані в тому, що граматичний стан, який вони використовують у письмі, впливає на тон висловлювання та значення слів.

При навчанні студентів академічному письму викладачеві слід наголошувати на ґрунтовному аналізі та осмисленні особових та безособових виразів, пасивних та активних конструкцій, доречності їх використання в

кожному конкретному випадку для забезпечення чіткої, однозначної, не перенавантаженої виразами думки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. / В.І. Карабан. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 564с.
2. [Irma Taavitsainen](#), [Päivi Pahta](#), Medical and Scientific Writing in Late Medieval English / [Irma Taavitsainen](#), [Päivi Pahta](#) – University of Helsinki, 2009. – 304 p.
3. Characteristics of Technical Writing [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://grammar.yourdictionary.com/style-and-usage/characteristics-of-technical-writing.html>